

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 § i lagen om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 § i lagen om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården (RP 72/2024 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Lassi Kauttonen, social- och hälsovårdsministeriet
- ledande lagstiftningssakkunnig Kaj von Hertzen, Statens revisionsverk
- jurist Sini Huikuri, Social- och hälsoorganisationernas understödscentral STEA
- chefsekonom Joel Kuuva, Hyvinvointiala HALI ry
- generalsekreterare Vertti Kiukas, SOSTE Finlands social och hälsa rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården ändras.

Enligt förslaget ska återkrav av statsunderstöd överföras från social- och hälsovårdsministeriet till Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA). Understödscentralen är en separat myndighet i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet.

Lagen om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården är en speciallag som ska tillämpas på understöd som beviljas för främjande av social välfärd och hälsa (s.k. STEA-understöd). Statsunderstödslagen tillämpas som en allmän lag på statsunderstöd.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2025.

Betänkande ShUB 9/2024 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås det att 5 § i lagen om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården (284/2023) ändras så att behörigheten i anslutning till återkrav av understöd som beviljas för främjande av social välfärd och hälsa (nedan STEA-understöd) överförs från social- och hälsovårdsministeriet till Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA). Understödscentralen är en separat myndighet i anslutning till ministeriet. Syftet med lagförslaget är att minska den administrativa bördan i anslutning till återkrav av STEA-understöd.

För närvarande ansvarar social- och hälsovårdsministeriet för beviljande och återkrav av STEA-understöd. Återkrav av STEA-understöd baserar sig i princip på ett utlåtande som ministeriet begärt av understödscentralen eller på understödscentralens framställning till ministeriet. Enligt propositionen avgör social- och hälsovårdsministeriet i regel de återkravsärenden som inleds i enlighet med utlåtandet från centralen eller så gör ministeriet endast små ändringar. Till övriga delar har understödscentralen myndighetsbehörighet i anslutning till STEA-understöden, dvs. den svarar för behandlingen, utbetalningen, uppföljningen och övervakningen av ansökningar om understöd som beviljas organisationer.

Social- och hälsovårdsutskottet anser att propositionen är motiverad och tillstyrker lagförslaget utan ändringar. Den föreslagna ändringen förtydligar, förenklar och snabbar upp de administrativa förfarandena i anslutning till STEA-understöden. Dessutom medger den föreslagna ändringen en bättre integration av statsbidragsmyndighetens behandling av återkravsärenden med tillsynen över användningen av STEA-understöd. Dessutom förtydligar den föreslagna ändringen arbetsfördelningen mellan social- och hälsovårdsministeriet och understödscentralen.

Utfrågade sakkunniga har påpekat att det finns ett behov av att utöver den föreslagna ändringen även annars minska den administrativa bördan kring understödsförfarandena i synnerhet ur social- och hälsovårdsorganisationernas synvinkel. Enligt strategin för civilsamhällesorganisationer från juni 2024 (Statsrådets principbeslut om utvecklandet av civilsamhällesorganisationernas verksamhetsbetingelser: Strategin för civilsamhällesorganisationer 2023—2027, s. 11) accentueras målet att minska den administrativa bördan i och med inbesparingarna i statsunderstödet för att civilsamhällesorganisationerna ska kunna rikta inbesparingar till förvaltningen och undvika inbesparingar i verksamheten. Utskottet anser det vara viktigt att social- och hälsovårdsministeriet utreder hur den administrativa bördan kring de nuvarande understödsförfarandena kan minskas i synnerhet ur social- och hälsoorganisationernas perspektiv och bereder eventuella lagändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 72/2024 rd utan ändringar.

Betänkande ShUB 9/2024 rd

Helsingfors 27.9.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Krista Kiuru sd
vice ordförande Mia Laiho saml
medlem Kim Berg sd
medlem Bella Forsgrén gröna
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Ville Merinen sd
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Minna Reijonen saf
medlem Anne Rintamäki saf
medlem Päivi Räsänen kd
medlem Pia Sillanpää saf
medlem Oskari Valtola saml
medlem Henrik Wickström sv
medlem Ville Väyrynen saml
ersättare Pekka Aittakumpu cent.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Pekkarinen.